

Saying Kaddish in A World Without Minyanim

R. Elie Kaunfer - kaunfer@hadar.org

1. Or Zarua, Laws of Shabbat, #50 (12th c.)

...It is our custom in the land of Canaan (Germany) and also the custom of the Rhineland that after the congregation says "ein kelohenu" an orphan stands and says Kaddish.

But in France, I saw that they are not strict about who says kaddish, an orphan or not.

But our minhag makes sense given this story: R.

Akiva saw a person who was naked and black as coal.

He was carrying on his head a bundle ten times normal weight, and was running like a horse.

R. Akiva commanded him to stop and said: Why are you doing such hard work? If you are a slave, and your master is doing this to you, I will redeem you from him. And if you are poor, I will make you rich.

He said: Please, don't delay me, perhaps those in charge of me will become angered.

[R. Akiva] said: What is this and what do you do?

He said: I am dead. Every day they send me to cut down wood and they burn me with it.

[R. Akiva] said: What was your work in the world you came from (ie when you were alive?)

He said: I was a tax collector, and I was among the leaders of the people. I would favor the rich and send the poor to their death.

[R. Akiva] said to him: Have you heard from those in charge of you if there is a repair?

He said: Please, don't delay me. Perhaps those in charge of me will become angered. For I have no repair. However, I heard from them something which cannot be: If I had a son, who were to stand in the congregation and say: Blessed is YHVH, who is blessed; and they would answer after him: Blessed is YHVH, the blessed, forever and ever. Or if he said: Yitgadal and they answered after him: May His great

אור זרוע, ח"ב, הלכות שבת, סימן נ:

מנהגנו בארץ כנען וכן מנהג בני רינוס לאחר שיאמרו הצבור אין כאלהינו עומד היתום ואומר קדיש

אבל בצרפת ראיתי שאינם מקפידים על כך מי שיאמר קדיש אם נער יתום או נער שיש לו אב ואם

וכמנהגנו מסתברא משום מעשה שהיה דמעשה בר"ע.

מעשה בר' עקיבה שראה אדם אחד שהיה ערום ושחור כפחם

והיה טוען על ראשו כטען עשרה טעונים והיה רץ כמרוצת הסוס

גזר עליו ר' עקיבה והעמידו ואמר לאותו האיש: למה אתה עושה עבודה קשה כזאת?

אם עבד אתה ואדונך עושה לך כך אני אפדה אותך מידו

ואם עני אתה אני מעשיר אותך א"ל בבקשה ממך (א"ל) [אל] תעכבני

שמה ירגזו עלי אותם הממונים עלי א"ל מה זה ומה מעשיך

אמר לו אותו האיש מת הוא ובכל יום ויום שולחים אותי לחטוב עצים ושורפין אותי בהם

וא"ל בני מה היתה מלאכתך בעולם שבאת ממנו

א"ל גבאי המס הייתי והייתי מראשי העם ונושא פנים לעשירים והורג עניים

א"ל כלום שמעת מן הממונים עליך אם יש לך תקנה

א"ל בבקשה ממך על תעכבני שמה ירגזו עלי בעלי פורענות שאותו האיש אין לו

תקנה אלא שמעתי מהם דבר שאינו יכול להיות שאילמלי היה לו לזה העני בן

שהוא עומד בקהל ואומר ברכו את ה' המבורך ועונים אחריו ברוך ה' המבורך

name be blessed – immediately they would release me from punishment.

But I did not leave a son in this world. I left my wife pregnant, and I don't know if she gave birth to a son. And who would teach him (anyway?) For I don't have any friends in the world.

In that moment, R. Akiva took it upon himself to go and investigate if he had a son, so that he could teach him Torah and stand him before the congregation.

[R. Akiva] said: What is your name?

He said: Akiva

And the name of your wife?

Shushniba

And the name of your city?

Laodicea.

Immediately R. Akiva felt a great sorrow, and went and asked after this person.

When he came to that place, he asked after him. They said: The bones of that wicked one should be silent.

He asked after his wife. They said: May her memory be erased from the world.

He asked after his son. They said: He is uncircumcised. Even the mitzvah of circumcision we didn't do.

Immediately R. Akiva took him, circumcised him, and sat him before him. He didn't receive Torah until R.

Akiva fasted for 40 days.

A heavenly voice emerged and said: R. Akiva! Go and teach him.

He went and taught him Torah, Keri'at Shema, and the Amidah, and Grace after meals. He stood him before the congregation, and said: Blessed is YHVH, the blessed. The congregation answered: "Blessed is YHVH, the blessed, forever" until "Yitgadal" May His great name...

At that moment, they immediately released him from punishment.

לעולם ועד או יאמר יתגדל ועונין אחריו
יש"ר מברך מיד מתירין אותו איש מן
הפורענות

ואותו איש לא הניח בן בעולם ועזב אשתו
מעוברת וא"י אם תלד זכר מי מלמדו שאין
לאותו האיש אהוב בעולם
באותה שעה קיבל עליו ר"ע לילך ולחפש
אם הוליד בן כדי שילמדו תורה ויעמידו
לפני הצבור

א"ל מה שמך: א"ל עקיבה.

ושום אנתתך? א"ל שושניבא

ושום קרתך: א"ל לודקיא

מיד נצטער ר"ע צער גדול והלך ושאל עליו
כיון שבא לאותו מקום שאל עליו

א"ל ישתחקו עצמותיו של אותו הרשע
שאל על אשתו

א"ל ימחה זכרה מן העולם

שאל על הבן אמרו הרי ערל הוא אפי'
מצות מילה לא עסקנו

מיד נטלו ר"ע ומלו והושיבו לפניו ולא היה
מקבל תורה עד שישב עליו מ' יום
בתענית

יצתה בת קול ואמרה לו ר' עקיבה לך
ולמד לו

הלך ולמדו תורה וק"ש וי"ח ברכות וברכת
המזון והעמידו לפני הקהל ואמר ברכו את
ה' המבורך וענו הקהל ברוך ה' המבורך
לעולם ועד יתגדל יהא שמיא רבא

באותה שעה מיד התירו המת מן
הפרעניות

מיד בא לר"ע בחלום ואמר יהר"מ ה'
שתנוח דעתך בגן עדן שהצלת אותי
מדינה של גיהנם

מיד פתח ר"ע ואמר יהי שמך ה' לעולם ה'
זכרך לדור ודור

וכן מצא מורי ה"ר אלעזר מוורמשא דתנא
דבי אליהו רבא דקטן האומר יתגדל מציל
אביו מן הפורענות:

Immediately he came to R. Akiva in a dream and said: May it be God's will that your mind be at ease in Gan Eden, for you saved me from the punishment of hell. Immediately R. Akiva said: YHVH, Your name is forever; Your mention is from generation to generation...	
2. Midrash on Ki Tatzsa Rabbi Yohanan ben Zakkai said: One time I was walking along the path. I met a person who was collecting wood. I said hello to him, but he didn't say hello to me. I said to him: Are you among the living? He said to me: That man [=I] am among the dead. I said to him: If you are dead, why are you collecting wood? He said to me: Listen to me about something: When I was in that world [of the living] my friend and I would busy ourselves with robbery. Death by fire was decreed on me. When I gather the wood, they burn me And when he gathers wood, they burn him I said to him: How long is your punishment? He said to me: Rabbi, when I came here, I left my wife pregnant. And now I don't know if she had a girl or a boy. Please may you be careful...(manuscript tears) ...if for 5 years you bring him to the synagogue and teach him the amidah, and the Shema, and teach him three verses and he ascends and reads from the Sefer Torah, and the congregation answers after him: Blessed is YHVH who is blessed, then I will be released from this judgment. Immediately R. Yohanan did this. After this R. Yohanan found the man in the same place he had run into him before. He said to him: Let your soul rest, just as you caused me and my soul to rest! I have been released from the	T-S C.2. fol 144 c-d מדרש על כי תצא א ר יוחנן בן זכאי פעם אחת הייתי עובר בדרך פגעתי באדם אחד שהוא מלקט עצים נתתי לו שלום ולא החזיר לי שלום אמ' לו מן החיים אתה? אמ' לו למן המתים אתה האיש אמ' לו אם מן המתים אתה עצי[ם] שאתה מלקט למה לך? אמר לי האזין ממני דבר אחד כשהייתי באתו העולם אני וחבירי בלטיר אחד [היינו] עוסקין [לטיר = robber? נגזרה עלינו שריפה כשאני מלקט עצים שורפים אתי וכשהוא מלקט עצים שו[ר]פין אתו אמר לו עד מתי דינכם? א לי רבי כשבאתי לכן הנחתי אשתי מעוברת ועכשיו איני יודע אם זכר ילדה או נקבה בבקשה ממך הוי זהיר בו....[manuscript tears] לה [=לחמש?] שנים את מוליכו לבית הכנסת ומלמדו תפילה וקריאת שמע ומלמדו ג' פסוקין ויעלה ויקרא בספר תורה ויענו הקהל אחריו ברוך י"י המבורך ואני פטור מן הדין הזה מיד ר' יוחנן ועשה כך לאחר כך יצא ר' יוחנן מצא אתו האיש באתו המקום שפגע בו

judgment. Immediately R. Yohanan opened with the verse and said: YHVH Your name is forever...	א [=אמר] לו תנוח נפשך כשם שהנחת אתי ואת נפשי נפטרתי מאתו הדין מיד פתח ר' יוחנן וא' י"י שמך לעולם ג'
<u>3. Babylonian Talmud Sanhedrin 104a</u> A son can acquit his father. A father cannot acquit his son. As it says (Deut 32): "And it is not in my power to save." Avraham cannot save Ishmael, Isaac cannot save Esav.	<u>תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף קד</u> <u>עמוד א</u> ברא מזכי אבא. אבא לא מזכי ברא, דכתיב +דברים ל"ב+ ואין מידי מציל, אין אברהם מציל את ישמעאל, אין יצחק מציל את עשו.
<u>4. Genesis Rabbah 49</u> It is taught: R. Shimon ben Yohai said: Whoever has a son that toils in Torah, it is as if he has not died.	<u>בראשית רבה (תיאודור-אלבק)</u> <u>פרשת וירא פרשה מט</u> תני ר' שמעון בן יוחי אומר כל מי שיש לו בן יגע בתורה כאילו לא מת
<u>5. Eliyahu Zuta 12</u> An ordinary person who teaches his son Torah, his son saves him from the judgement of hell.	<u>אליהו זוטא (איש שלום) פרשה יב</u> עם הארץ שהיקרא והישנה את בנו תורה, בנו מצילו מדינה של גיהנם
<u>6. Sefer Hasidim 18, ed. Margolioth p. 80</u> A person who lives in a village and does not have a minyan to say "matters of holiness", or in a place where there is a minyan, but he came late when they had already said "yehei shmeh Rabbah", he should say: "Now please let YHVH's power be great, as You said" (Num 14:17); "I will make Myself great and I will make Myself holy, and I will be known among many nations, and they will know that I am YHVH" (Ez 38:23); "May the name of YHVH be blessed from now until forever" (Psalms 113:2)	ספר חסידים (מרגליות) סימן יח אדם שהוא דר בכפר ואין עמו עשרה לומר דבר שבקדושה או במקום קהלה ואיחר לבא עד אשר אמרו כבר יהא שמי' רבא יאמר ועתה יגדל נא כח ה' כאשר דברת לאמר (במדבר י"ד י"ז). והתגדלתי והתקדשתי ונועדתי לעיני גוים רבים וידעו כי אני ה' (יחזקאל ל"ח כ"ג). יהי שם ה' מבורך מעתה ועד עולם (תהלים קי"ג ב').
<u>7. Sefer Rokeah #362</u> An individual who is not in synagogue for Barchu should say this Baraita in the Sifre...for Yehei Shmei Rabba (should say): R. Yose said: one time I was	ספר הרוקח הלכות קדיש קדושה וברכו סימן שסב יחיד שאינו בבית הכנס' לברכו יאמר בברייטא זו בסיפרי... ליהא שמיא רבא. א"ר

walking along the path...(see below from Berakhot 3a)	יוסי פעם אחת הייתי מהלך בדרך והגיע זמן תפלת המנחה ונכנסתי לתוך חורבה אחת מחורבות ירושלם להתפלל בא אליהו זכור לטוב ושמר על הפתח אמר לי מה קול שמעת בחורבה זו אמרתי לו בת קול שמנהמת כיונה ואומרת אוי שחרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתי את בני לבין אומות העולם. אמר לי בכל יום ואומרת כך כשישראל נכנסין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועונין יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא הקדוש ברוך הוא מנענע בראשו ואומר אשרי המלך שמקלסין אותו בביתו כך אוי לו לאב שהגלה את בניו ואוי לבנים שגלו מעל שולחן אביהם.... ליהא שמיה רבא. א"ר יהושע בן לוי כל העונה יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא בכל כחו קורעין לו גזר דינו שנא' בפרוע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו ה'.... ליהא שמיה רבא. ההוא ישראל וכותי דהוו יתבי שמע ישראל קל יהא שמיה רבא מברך בבי כנישתא קם ונפק. אמר רבא לא לימא איניש יהא שמיה רבא והדר מברך לעלם ולעלמי עלמיא. אלא יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא א"ל רב ספרא משה שפיר קאמרת אפסוקי מילתא לית לך בה.
--	--

8. What are we praying for? (18) On that day, when Gog sets foot on the soil of Israel - declares the Lord God - My raging anger shall flare up. (19) For I have decreed in My indignation and in My blazing wrath: On that day, a terrible earthquake shall befall the land of Israel. (20) The fish of the sea, the birds of the sky, the beasts of the field, all creeping things that move on the ground, and every human being on earth shall quake before Me. Mountains shall be overthrown,	יחזקאל פרק לח (יח) וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא בֹּא גֹג עַל אֶדְמַת יִשְׂרָאֵל בָּאֵם אֲדֹנִי יִקְוֶה מַעֲלָה חֲמָתִי בְּאַפִּי: (יט) וַיִּקְנָאֲתִי בְּאֵשׁ עֲבָרְתִּי דְּבָרְתִּי אִם לֹא בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה רָעַשׁ גָּדוֹל עַל אֶדְמַת יִשְׂרָאֵל: (כ) וְרָעֲשׂוּ מִפְּנֵי דְגֵי הַיָּם וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְחַיַּת הַשָּׂדֶה וְכָל הַרְמֵשׁ הָרֹמֵשׁ עַל הָאֲדָמָה וְכָל הָאָדָם
---	--

cliffs shall topple, and every wall shall crumble to the ground. (21) I will then summon the sword against him throughout My mountains - declares Lord God - and every man's sword shall be turned against his brother. (22) I will punish him with pestilence and with bloodshed; and I will pour torrential rain, hailstones, and sulfurous fire upon him and his hordes and the many peoples with him. (23) <u>Thus will I manifest My greatness and My holiness, and make Myself known in the sight of many nations. And they shall know that I am the Lord.</u> (Ezekiel 38:18-23)	אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה וְנִהְרְסוּ הַהָרִים וְנִפְּלוּ הַמְדְּרָגוֹת וְכָל חוֹמָה לְאַרְצָן תִּפּוֹל: (כא) וְקִרְאתִי עָלָיו לְכָל הָרִי חֶרֶב נָאֻם אֲדֹנָי יִקְוֹק חֶרֶב אִישׁ בְּאֶחָיו תִּהְיֶה: (כב) וְנִשְׁפָּטִי אֹתוֹ בְּדֶכְרַ וּבְדָם וּגְשָׁם שׁוֹטָף וְאֶבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ אֵשׁ וּגְפָרִית אֲמַטִּיר עָלָיו וְעַל אֲגָפָיו וְעַל עַמִּים רַבִּים אֲשֶׁר אִתּוֹ: (כג) וְהִתְגַּדַּלְתִּי וְהִתְקַדַּשְׁתִּי וְנִודַעְתִּי לְעֵינֵי גוֹיִם רַבִּים וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יִקְוֹק: ס
9. Source of Yehei Shmei: Daniel (17) Then Daniel went to his house and informed his companions, Hananiah, Mishael, and Azariah, of the matter, (18) that they might implore the God of Heaven for help regarding this mystery, so that Daniel and his colleagues would not be put to death together with the other wise men of Babylon. (19) The mystery was then revealed to Daniel in a night vision; then Daniel blessed the God of Heaven. (20) Daniel answered and said: "Let the name of God be blessed forever and ever, for wisdom and power are His." (Daniel 2: 17-20)	דניאל פרק ב (יז) אֲדִין דְּנִיָּאל לְבֵיתָהּ אֶזְלָא וְלַחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וְעֲזַרְיָה חֲבֵרֹהֵי מַלְתָּא הַיּוֹדָע: (יח) וְרַחֲמִין לְמַבְעָא מִן קֳדָם אֱלֹהֵי שְׁמַיָּא עַל רִזְהָ דְנָה דִּי לֹא יִהְיֶדּוּן דְּנִיָּאל וְחֲבֵרֹהֵי עִם שְׁאָר חַפְיָמֵי בְּבָל: (יט) אֲדִין לְדְנִיָּאל בְּחֻזָּא דִּי לִילְיָא רִזְהָ גְלִי אֲדִין דְּנִיָּאל בְּרֹךְ לְאֱלֹהֵי שְׁמַיָּא: (כ) עָנָה דְּנִיָּאל וְאָמַר לְהוּא שְׁמָה דִּי אֱלֹהֵא מְבָרַךְ מִן עֲלְמָא וְעַד עֲלְמָא דִּי חֲכֻמָּתָא וּגְבוּרָתָא דִּי לֵהּ הִיא:
10. God's connection to Yehei Shmei A baraita teaches: Rabbi Yose said: One time I was walking on the path, and I entered a ruin from one of the ruins of Jerusalem in order to pray. Elijah of blessed memory came and watched the doorway until I finished my prayer....He said to me...: "Whenever the Israelites go into the synagogues and schoolhouses and respond: 'May His great name be blessed', God shakes	תניא, אמר רבי יוסי: פעם אחת הייתי מהלך בדרך, ונכנסתי לחורבה אחת מחורבות ירושלים להתפלל. בא אליהו זכור לטוב ושמר לי על הפתח עד שסיימתי תפילתי. ... ואמר לי: ... בשעה שישראל נכנסין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועונין יהא שמייה הגדול מבורך הקדוש ברוך הוא מנענע ראשו ואומר: אשרי המלך שמקלסין אותו בביתו כך, מה לו לאב שהגלה

His head and says: "Happy is the king who is thus praised in His house! Woe to the father who had to banish his children, and woe to the children who had to be banished from the table of their father!" (B. Berachot 3a)	את בניו, ואוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם.
11. Source of Yehei Shmei: Psalms (1) Halleluyah! O servants of God, give praise; praise the name of God. (2) Let the name of God be blessed now and forever. (Psalms 113:1-2)	תהלים פרק קיג (א) הִלְלוּ יְהוָה הִלְלוּ עַבְדֵי יְקֹנֶק הִלְלוּ אֶת שֵׁם יְקֹנֶק: (ב) יְהי שֵׁם יְקֹנֶק מְבָרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:
12. Mitzvah Instead of Kaddish The father [should] command his child to perform a certain mitzvah, and if the child does that mitzvah, it is considered more worthy than the kaddish. Shla"h, Yesh Nohlin, p. 16 (cited in Netiv Binah, 1:369) Even though saying kaddish and the prayers are beneficial for the (deceased) parents, nevertheless they are not the essence. Rather, the essence is that the children should act in a righteous manner, for in that way they benefit their ancestors...and a person should command his children to perform a certain mitzvah, and if they fulfil that mitzvah, it is considered more worthy than the kaddish. - Kitzur Shulhan Aruch 26:22	שני לוחות הברית – יש נוחלין עמ' 16 האב יצוה לבניו להחזיק באיזה מצוה ואם מקיימים אותה נחשב יותר מן הקדיש קיצור שולחן ערוך סימן כו סעיף כב אף - על - פי שאמירת הקדיש והתפלות מועילות להאבות, מכל - מקום אין אלו העיקר, אלא העיקר הוא שהבנים ילכו באורח מישור, כי בזה הם מזכים האבות, ...ויש לו לאדם לצוות את בניו להחזיק באיזה מצוה, ואם מקיימין נחשב יותר מן הקדיש,
13. Keep Our Eye on the Ball If he incurs a (financial) loss on this (saying kaddish) from the amud, he is of course exempt...and in the essence of the matter, the masses have thought that the essence is to lead davening and say kaddish. And there are those	שו"ת דברי מלכיאל חלק ד סימן צו ואם יש לו הפסד עי"ז שיצטרך להזדרז לעבור לפני התיבה ודאי דפטור.... ובגוף הדבר נואלו ההמון לחשוב שהעיקר הוא לעבור לפני התיבה ואמירת קדיש. ויש שמרבים בקדישים בכל

who say as many kaddishes as much as possible, but all day they do whatever they want. In truth, the essence is to increase Torah and good deeds, and keep away from forbidden things. And in this a child does merit to his parent. Divrei Malkiel 4:96 (19 th century)	האפשר. וכל היום עושים מה שלבם חפץ. ובאמת העיקר הוא להרבות בתורה ומע"ט ולהזהר מדברים האסורים. ובזה ברא מזכה אבא.
--	---

סדר רב עמרם גאון (הרפנס) קריאת שמע וברכותיה

קדיש ליחיד. על הכל יתגדל וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים הב"ה. בעולמות שברא העולם הזה והעולם הבא. כרצונו וכרצון כל עמו ישראל. צור העולמים אדון כל הבריות אלוה כל הנפשות היושב במרחבי מרום השוכן בשמי שמי קדם, קדושתו על כסא הכבוד וקדושתו על החיות, ובכן יתקדש שמו בנו לעיני כל חי ונאמר לפניו שיר חדש ככתוב שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה +תהלים צ"ח, א'+ ונאמר שירו לאלהים זמרו שמו סלו לרוכב בערבות ביה שמו +תהלים ס"ח, ה'+ ונראהו עין בעין בשוכו אל נוהו, כמו שנאמר כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון +ישעיה נ"ב, ח'+. ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר +ישעיה מ', ה'+. ועתה יגדל נא כח ה' כאשר דברת לאמר +במדבר י"ד, י"ז+ ויאמר כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק מדור דור +שמות י"ז, ט"ז+. זכור רחמין ה' וחסידיך כי מעולם המה +תהלים כ"ד, ו'+. קולי אל ה' אקרא ויענני מהר קדשו סלה +תהלים ג', ה'+. ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר +ישעיה מ"ב, כ"א+.

כנסת הגדולה הגהות טור אורח חיים סימן צ

ז. אדם שהוא דר בכפר ואין עמו עשרה לומר דבר שבקדושה, או במקום קהלה ואיחר לבא עד אשר אמרו אמן יהא שמיה רבא וכו', יאמר: [ועתה] יגדל נא כח ה' כאשר דברת לאמר, והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני הגוים, וידעו כי אני ה', יהי שם ה' מבורך מעתה ועד עולם. ספר חסידים סימן י"ח.

תשלומי קדיש וברכו ליחיד.

מי שאינו יכול להתפלל עם הכנור או שחזר לבוא לכנ"כ ולא שמע קדיש או ברכו או קדושה כו' שלם חזרונו בפסוקים וברייתות המדברות מענינים אלו, וע"פ הכוונות הנלוות.

מי שלא שמע חצי קדיש קודם ברכו של שחרית יאמר זה אחר תחנון:

זה אומר אני במקום חצי קדיש קדם ברכו של שחרית:

ועתה יגדלנא כח אדני באשר הברת לאמר: והתגדלתי והתקדשתי וגודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי אני יי: ברכי נפשי את יי: אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת: להוא שמה דיאלהא מברך מועלמא ועדעלמא די חכמתא וגבורתא די-לה היא: אמר רבי יהושע בן-לוי כל-העונה אמן יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי בכל כחו קורעים לו גזר דינו שגאמר בפרע פרעות בישראל בהתגב עם ברכו יי: מזה טעם בפרע פרעות משום הברכו יי: אמר רבי שמעון בן לקיש כל-העונה אמן בכל-כחו פותחים לו שערי גן-עדן שגאמר פתחו שערים ויבא גוי-צדיק שטר אמנים, אל-תקרא שומר אמנים אלא שאומר אמנים:

מי שלא שמע ברכו של שחרית יאמר זה אחר תחנון.

זה אומר אני במקום ברכו של שחרית:

בפרע פרעות בישראל בהתגב עם ברכו יי: ברכו את יי: אלהיכם מוהעולם עד-העולם ויברכו שם כבוד ומוצאם על-כל-ברכה ותהלה: יהי שם יי מברך מעתה ועד-עולם: ברוך יי אלהים אלהי ישראל עשה נפלאות לבדו: וברוך שם כבודו לעולם ויפלא כבודו את כל-הארץ אמן ואמן: אמר רבי עקיבה בכל-יום ויום מלאך אחר עומד באמצע הרקיע שחרית ואומר יי מלה יי מלה יי ימלה לעלם ועד. וכל-גדודי מעלה עוזנים אחריו עד שפגיע לברכו בשפגיע לברכו חיה אחת ששמה ישראל וחקוק על-מצחה ישראל עומדת באמצע הרקיע ואומרת בקול רם ברכו את יי המברך, וכל-גדודי מעלה עוזנים ברוך יי המברך לעולם ועד:

במקום קדושה של שחרית יאמר זה אחר תחנון.

זה אומר אני במקום קדושה של שחרית:

ולא תחללו את-שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני יי מקדשכם: שרפים עמדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו ובשתים יעופף: וקרא זה אל-זה ואמר קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל-הארץ כבודו: ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול ברוך כבוד יי ממקומו: ימלה יי לעולם אלהי ציון לוד ודר הללויה: בשעלה משה למרום מצא בת אחת אומרת קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל-הארץ כבודו, ובת אחת אומרת ברוך כבוד יי ממקומו, וכלם עוזנים בפה אחד ואומרים ימלה יי לעולם אלהי ציון לוד ודר הללויה:

במקום קדיש שלם יאמר זה אחר תחנון:

זה אומר אני במקום קדיש שלם:

ועתה יגדלנא כח אדני באשר הברת לאמר: והתגדלתי והתקדשתי וגודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי אני יי: ברכי נפשי את יי: אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת: להוא שמה דיאלהא מברך מועלמא ועדעלמא די חכמתא וגבורתא די-לה היא: אמר רבי יהושע בן-לוי כל-העונה אמן יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי בכל כחו קורעים לו גזר

הינו שנקאמר בקרע פרעות ב'שראל בהתגבר עם ברכו יי, מר פסעם בקרע פרעות משום
הברכו יי: אמר רבי יהושע בן גדיא כלמי שעזנה אמן בעולם הזה וזכה ועזנה אמן לעולם
הבא שנקאמר ברוך יי לעולם אמן ואמן, אמן בעולם הזה ואמן לעולם הבא:

נתפלת מנחה במקום חצי קריש יאמר זה אחר תחנון:

זה אומר אני במקום חצי קריש קדם מנחה:

ועתה יגדלנא בנ אדני באשר הברת לאמר: והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי
לעיני גוים רבים וידעו כי אני יי: ברכי נפשי את יי: אלהי גדלת מאד הוד והדר
לבשת: להנא שמה היאלהא מברך מן עלמא ועד עלמא הי חכמתא וגבורתא היילה היא:
תנא, אמר רבי יוסי פסעם אחת הייתי מהלה ביהודה והגיע זמן תפלת מנחה ונכנסתי
לחרבה אחת מחרבות ירושלים להתפלל, בא אליהו זכור לטוב ושמר לי על הפתח. אמר
לי בני מה קול שמעת בחרבה זו, אמרתי שמעתי ברח קול שפנהמח כיונה ואמרתי אוי
שהחרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתי את בני לבין עובדי אלילים. אמר לי בכל יום
יום אמרת בך וכשישראל נכנסים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ואומרים אמן יהא שמה
רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא הקדוש ברוך הוא מנענע בראשו ואומר אשרי המלך שמקלסים
אותו בביתו בך, מה לו לאב שהגלה את בניו ואוי להם לבנים שגלו מעל שלחן אביהם: אמר רבי
שמעון בן לקיש כל העונה אמן בכל כחו פותחים לו שערי גן עדן שנקאמר פתחו שערים
ויבא גוי צדיק שומר אמונים, אל תקרא שומר אמונים אלא שאומר אמונים:

למנחה במקום קדושה יאמר זה אחר תחנון:

זה אומר אני במקום קדושה של מנחה:

ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני יי מקדשכם: שרפים עמודים
ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד בשתיים יכסה סניו ובשתיים יכסה רגליו ובשתיים
יעופ: וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו: ותשאני
רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול ברוך כבוד יי במקומו: ימלך יי לעולם אלהי ציון לרד
ורד הללויה: אמרו עליו על סנהלסון שהוא גבוה יותר מחבריו מהלה חמש מאות שנה ועומר
אחורי מרכבה וקושר כתרים לקונו ומשביע את הכתר ועולה ויושב בראש אדונו ובשעה
שיוצא הכתר כל חילי מרום נרתתים ומודעזעים וחיזות דוממות ומנהמות בארי, באותה שעה
עונים ואומרים קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו. ובשעה שפגיע לכסא
מתגלגלים גלגלי הכסא ומתרעשים אדני שרשרת וכל רקיעים אוחזותן חלחלה ובשעה שהוא
עובר על כסאו כל חילי מרום וכתר הכבוד שלו פותחים פיהם ואומרים ברוך כבוד יי
מקומו. בא וראה כמה גדלתו ושבתו של הקדוש ברוך הוא, שבשעה שפגיע הכתר לראשו
מחזיק עצמו לקבל הכתר מעבריו וכל חיות ושרפים וגלגלי המרכבה וכסא הכבוד וחילי
מעלה ומטה מתגלגלים ומתגברים ומתגאים ונותנים הוד והדר וממליכים כלם בפה אחד ואומרים
יי ימלך לעלם ועד:

לערבית במקום ברכו יאמר זה מיד והוא רחום:

זה אומר אני במקום ברכו של ערבית:

חיה אחת ברקיע כשהוא יום אות אמת במצחה ויודעים המלאכים שהוא יום, ולערב
אמונה במצחה ויודעים המלאכים שהוא לילה, ובכל פעם אמרת ברכו את יי המברך וכל
גודי מעלה עונים ברוך יי המברך לעולם ועד: